

دانشگاه تربیت مدرس دانشکده علوم پزشکی

طرح درس نیمسال دوم ، سال تحصیلی ۱۴۰۳

عنوان درس: برنامه ریزی و ارزشیابی مراقبت های پرستاری برای سلامت جامعه

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد رشته: پرستاری سلامت جامعه

پیشنیاز/ هم نیاز: ۰۴ و ۰۷ تعداد واحد: ۱.۵ واحد نظری، ۰.۵ واحد عملی

مدرس: خانم دکتر میترا خوبی

زمان برگزاری کلاس: طبق تقویم آموزشی

m.khoobi@modares.ac.ir

فلسفه درس:

ارتقای سلامت جامعه یکی از مهمترین اهداف توسعه پایدار است. پرستاران سلامت جامعه نقش بسزایی در ارتقای سلامت جامعه دارند و این امر به واسطه طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های ارتقای سلامت در سطوح مختلف تحقق می یابد.

شرح درس:

در این درس فرصتی فراهم می شود تا دانشجویان با نحوه برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی مراقبت های پرستاری به منظور ارتقای سلامت جامعه آشنا شوند. همچنین در این درس با مدل ها و تئوری های برنامه ریزی و انجام مداخلات آشنا می شوند و می توانند متناسب با نیاز گروه هدف طرح های مراقبتی تدوین کنند.

هدف کلی درس:

کسب دانش و مهارت در زمینه نیازسنجی طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های ارتقای سلامت اهداف ویژه: بعد از پایان این درس از دانشجویان انتظار می رود:

۱. مراحل طراحی برنامه ارتقای سلامت را شرح دهد.
۲. مدل های مختلف برنامه ریزی را توضیح دهد.
۳. رویکردهای اصلی نیازسنجی در سلامت را توضیح دهد.
۴. انواع مداخلات در سلامت جامعه را شرح دهد.
۵. سطوح مختلف تخصیص منابع در مراقبت های بهداشتی درمانی را توضیح دهد.
۶. خصوصیات یک سیستم مراقبتی مناسب از نظر تخصیص منابع را تشریح نماید.
۷. مفاهیم بازاریابی، بازاریابی اجتماعی و بازاریابی در سلامت را توضیح داده و با یکدیگر مقایسه نماید.
۸. گام های طی شده برای پیاده سازی برنامه سلامت را در جامعه توضیح دهد.
۹. مسائل و نکات مهم در کاربرد یک برنامه سلامت در جامعه را تشریح نماید.
۱۰. ارزشیابی برنامه های سلامت را تعریف نموده و انواع آن را توضیح دهد.
۱۱. گزارش نویسی را تعریف نموده و اصول و مراحل آن را شرح دهد.

۱۲. ویژگی های یک گزارش خوب را توضیح دهد.

راهنماهای آموزش و یادگیری:

تدریس این درس بر رویکرد دانشجو محور و تعاملی متمرکز است. بخش های اصلی به صورت سخنرانی ارائه می شود. متناسب با هر مبحث از مثال ها و معرفی مورد، تمرین و فعالیت کلاسی استفاده خواهد شد. در انتهای کلاس از مطالب بیان شده جمع بندی به عمل می آید.

مواد آموزشی:

تجهیزات نمایش اسلاید، تخته سفید و ماژیک، کاغذ و خودکار

وظایف دانشجو:

۱. رعایت کلیه مقررات مطابق آیین نامه آموزشی دانشگاه و اخلاق حرفه ای در کلاس

۲. مطالعه منابع درسی شامل کتاب و مقاله مرتبط با موضوع جلسه و کسب آمادگی لازم قبل از حضور در کلاس

۳. تهیه و ارائه به موقع تکالیف با استفاده از منابع علمی جدید به صورت شفاهی و کتبی

نحوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی واحد نظری معادل یک و نیم واحد نظری (۱۲ نمره / ۶۰ درصد)		
حضور فعال در کلاس و شرکت در مباحث درسی	۱۰ درصد	۲ نمره
ارائه سمینار شفاهی و کتبی بر طبق موضوعات درسی به مدت ۴۵ دقیقه	۲۰ درصد	۴ نمره
آزمون پایان ترم کتبی	۳۰ درصد	۶ نمره

ارزشیابی واحد عملی معادل نیم واحد - یعنی ۲۶ ساعت کار شما به عنوان کارورزی باشد (۴۰ درصد / ۸ نمره)	
ارائه ی شفاهی و کتبی برنامه ریزی و اجرا و ارزشیابی سلامت	بر اساس جدول ارزشیابی ارائه شفاهی و کتبی واحد عملی (تهیه محتوا، تهیه پمفلت، ارائه شفاهی با پاورپوینت و با رعایت اصول تدوین و نگارش)

- جدول ارزشیابی ارائه شفاهی و کتبی واحد عملی:

اسامی دانشجویان ارایه دهنده	۱-	۲-	۳-	۴-	۵-	۶-
بررسی بر اساس الگوی اورم یا روی و با استفاده از یک ابزار	۴ نمره					
تجزیه و تحلیل داده ها و نیازسنجی و تعیین مشکلات اصلی و زمینه ای	۳ نمره					
الویت بندی مشکلات و هدف گذاری	۳ نمره					
برنامه ریزی و اجرای آن	۳ نمره					
ارزشیابی و شرح جزییات رسیدن یا نرسیدن به هدف	۳ نمره					
ارایه ی گزارش کتبی کامل از شروع فرایند تا پایان	۴ نمره					
جمع کل	۲۰ نمره / ۴۰ درصد					

شیوه ارزشیابی سمینار:

اسامی دانشجویان ارایه دهنده	۱-	۲-	۳-	۴-	۵-	۶-
مقدمه	۱درصد					
اهداف نویسی رفتاری	۲درصد					
محتوی	۵درصد					
جدید بودن منابع اضافه شده به کتاب (۵ سال اخیر)	۱رصد					
استفاده از منابع پرستاری اضافی	۱نمره					
نحوه ارائه شفاهی با استفاده صحیح از وسایل سمعی و بصری	۲رصد					
توان پاسخگویی به سؤالات	۲رصد					
رعایت آئین نگارش در متن	۲رصد					
نتیجه گیری و پیشنهادات	۳رصد					
منبع نویسی صحیح	۱رصد					
جمع	۲۰ درصد					

جدول زمانبندی جلسات کلاسی

جلسه	تاریخ	موضوع	مدرس	دانشجو
۱.	طبق اعلام آموزش	معرفی طرح درس، تقسیم بندی مفاهیم اصلی درس	دکتر خوبی	-
۲.	طبق اعلام آموزش	مفاهیم و اصول و اجزای ارتقای سلامت	دکتر خوبی	۱- موضوع:
۳.	طبق اعلام آموزش	اهداف آموزش بهداشت و طراحی ارتقای سلامت	دکتر خوبی	۲- موضوع:
۴.	طبق اعلام آموزش	نیازسنجی سلامت جامعه و برنامه ریزی ارتقای سلامت ۱	دکتر خوبی	۳- موضوع:
۵.	طبق اعلام آموزش	نیازسنجی سلامت جامعه و برنامه ریزی ارتقای سلامت ۲	دکتر خوبی	۴- موضوع:
۶.	طبق اعلام آموزش	برنامه ریزی استراتژیک و عملیاتی در آموزش سلامت	دکتر خوبی	۵- موضوع:
۷.	طبق اعلام آموزش	انجام مداخلات در سیستم سلامت و شناخت ارزشیابی در سیستم سلامت	دکتر خوبی	۶- موضوع:
۸.	طبق اعلام آموزش	الگوی ارزشیابی سیپ (CIPP) در برنامه های ارتقای سلامت	دکتر خوبی	۷- موضوع:
۹.	طبق اعلام آموزش	پژوهش های مشارکتی در حوزه ی سلامت با تاکید بر مدل رویکرد برنامه ریزی شده به سلامت جامعه (PATCH)	دکتر خوبی	۸- موضوع:
۱۰.	طبق اعلام آموزش	مشارکت در ارتقای سیستم سلامت ۱	دکتر خوبی	۹- موضوع:
۱۱.	طبق اعلام آموزش	مشارکت در ارتقای سیستم سلامت ۲	- دکتر خوبی	۱۰- موضوع:
۱۲.	طبق اعلام آموزش	ارایه های دانشجویی به صورت شفاهی و کتبی	- -	۱۱- ۱۲-

1. James F McKeniz, Brad L Neiger, Jan L Smeltzer. **Planning, Implementing, and Evaluating Health Promotion Programs: a Primer.** San Francisco: Pearson/Benjamin Cummings.
2. Ronald Labonte&Glenn Laverack. **Health Promotion in action.** First Published by Palgrave Macmillan.
3. Glenn Laverack.**Health Promotion Practice (Building Empowered Communities)** First Published by OZ Graf.S.A.
4. David Sines,Mary Saunders and Janice Forbes-Burford. **Community Health Care Nursing.** First Published by Blackwell Science LTD.
5. Hong Cheng & Philip Kotler & Nancy R.Lee. **Social Marketing for Public Health.**Jones and Bartlett Publishers, LLC.
6. Muriel J.Harris.**Evaluating Public and Community Health Programs.**John Wiley & sons, Inc.
7. Theodore H.Tulchinsky & Elena A.Varavikova.**The New Public Health.**Elsevier Inc.
8. Stewart Piper. **Health Promotion for Nurses (Theory and Practice).** First Published by Rutledge.
9. Allender – Judith Ann & Barbara waltone Spradley. **COMMUNITY HEALTH NURSING: Concepts and practics.** Philadelphia: J.P. Lippincotte Company.
10. Anderson, Elizabeth T. & Judith M. McFarane. **COMMUNITY AS CLIENT: Application of the nursing process.** London: J.B. Lippincott Company.
11. Anderson, Elizabeth T. & Judith M. McFarane. **COMMUNITY AS PARTNER: Theory and practice in nursing.** Philadelphia: J.B. Lippincott Company.

12. Hitchcock JE, Schubert PHE, Thomas SA. Community Health Nursing Carry in action. Albany: Delmar Publishers .

13. Smith – Claudia M. & Frances A. Mauer. COMMUNITY HEALTH NURSING. Theory and practice. Philadelphia: W.B. Saunders.

۱۴. دیدارلو، علیرضا. شجاعی زاده، داوود. محمدیان، هاشم. برنامه ریزی ارتقاء سلامت. انتشارات آثار سبحان.

۱۵. آصف زاده، سعید. رضاپور، عزیز. برنامه ریزی بهداشت و درمان. انتشارات حدیث امروز با همکاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین.

۱۶. صفاری، محسن. شجاعی زاده، داوود. اصول و مبانی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت. انتشارات سماط.